

Autoportret to nie selfie.

Propozycja scenariusza zajęć online do wykorzystania na lekcjach plastyki i zajęciach bibliotecznych.

Typ szkoły: szkoła podstawowa (II etap edukacyjny)

Blok tematyczny: Sztuka.

Temat: *Autoportret to nie selfie.*

Klasa (przedział klasowy): klasa IV-VII

Przewidywany czas zajęć (w całości): 45 min

Cel lekcji:

- Omówienie znaczenia autoportretu w różnych okresach artystycznych.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- poznaje wiedzę na temat autoportretu w różnych okresach artystycznych;
- potrafi wyjaśnić pojęcia: „portret, „autoportret”, „karykatura”, „autokarykatura”;
- potrafi wymienić wybranych najważniejszych twórców autoportretów na przestrzeni wieków;
- potrafi charakteryzować autoportret jako dzieło służące do przekazania wewnętrznych uczuć;
- potrafi wyjaśnić znaczenie autoportretu jako narzędzia autokreacji;
- potrafi wymienić narzędzia malarskie przydatne przy tworzeniu prac malarskich;
- potrafi wskazać techniki, w jakich można tworzyć autoportrety;
- potrafi stworzyć autoportret dowolną techniką.

Metody nauczania:

- podająca,
- eksponująca (pokaz),
- poszukująca.

Formy pracy: indywidualna

Środki dydaktyczne:

- komputer z dostępem do Internetu,
- publikacje online.

Część wprowadzająca: (5 min)

Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę zajęć.

Uczniowie zapoznają się z materiałem zamieszczonym na stronie epodreczniki.pl, zwracając uwagę na znaczenie autoportretu w różnych okresach artystycznych.

Dostęp: <https://epodreczniki.pl/a/autoportret---jak-wyrazic-siebie/D13Yic5j4>

Część główna: (25 min)

Wiele osób myśląc o autoportrecie ma przed oczami smartfona wyciągniętego przed siebie, którym robi zdjęcia w każdej wolnej chwili, by dodać je na swój profil na Instagramie, Facebooku lub podzielić się nim z przyjaciółmi na Snapchacie.

Uczniowie wiedzą, że autoportretem określa się portret artysty, w którym przedstawia on samego siebie. Autoportret może być wykonany za pomocą dowolnych technik: malarstwa, rysunku, rzeźby, fotografii lub w każdy inny sposób.

Pierwsze autoportrety pojawiły się w średniowieczu, a rozpowszechniły się pod koniec tej epoki. Na początku renesansu artyści swoje autoportrety włączali do malowanych przez siebie scen. Wraz z zanikaniem pojmowania roli artysty jako rzemieślnika, wykształcał się samodzielny autoportret (np. u Albrechta Dürera).

Wielu artystów malowało autoportrety niemal przez całe swoje życie, tworząc w ten sposób cykle swoich podobizn, m.in. Rembrandt, Vincent van Gogh i Stanisław Wyspiański.

Artyści na autoportretach ukazują się w bardzo różny sposób. Typowe jest przedstawienie przy pracy, w warsztacie, z atrybutami sztuki albo z rodziną lub przyjaciółmi. Zdarza się także, że artyści przedstawiają się jako postaci historyczne, biblijne albo mitologiczne.

Uczniowie zapoznają się z pierwszym samodzielnym autoportretem w epoce renesansu oraz z udziałem osób trzecich.

Następnie działają na ilustracjach interaktywnych oraz samodzielnie rozwiązują ćwiczenia. Uczniowie zapoznają się z wybranymi autoportretami Vincenta van Gogha i zwracają uwagę, co można dostrzec po zamieszczonym autoportrecie Vincenta van Gogha, który został wykonany po opuszczenia szpitala przez artystę. Uczniowie samodzielnie rozwiązują kolejne ćwiczenia. Następnie uczniowie zapoznają się z pojęciem „autoportret podwójny” i czym jest autokreacja. Poznają wybrane autoportrety fotograficzne i zastanawiają się czym jest karykatura oraz autokarykatura.

Uczniowie odpowiedź przesyłają nauczycielowi na wskazany email.

Część podsumowująca: (15 min)

Uczniowie wykonują dowolną techniką autoportret. Zastanawiają się, jak mogą oddać nie tylko swój wygląd, ale i cechy charakteru.

Wykonują zdjęcie pracy i przesyłają na podany email.

Netografia:

<https://epodreczniki.pl/a/autoportret---jak-wyrazic-siebie/D13Yic5j4> [Dostęp:

16.06.2020 r.]

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Autoportret> [Dostęp: 16.06.2020 r.]

<https://niezlasztuka.net/o-sztuce/jak-artysci-tworzyli-selfie-przed-wiekami/> [Dostęp:

16.06.2020 r.]

<https://niezlasztuka.net/o-sztuce/autoportret-w-przebraniu/> [Dostęp: 16.06.2020 r.]

<https://www.fotopolis.pl/newsy-sprzetowe/branza/11623-pierwszy-autoportret-w-historii> [Dostęp: 16.06.2020 r.]

<https://www.foto4u.pl/blog/artykul/jak-zrobic-dobry-autoportret> [Dostęp:

16.06.2020 r.]

Opracowała
Bożena Trojanowska